

Ky është një përkthim i dokumentit original në gjermanisht. Përkthimi ofrohet vetëm për qëllime informimi dhe nuk ka asnjë efekt juridik. Vetëm dokumenti gjerman është ligjërish i detyrueshëm.

Deklaratë Pëlqimi për Pjesëmarrje në Studim:

Zhvillimi i Gjuhës tek Fëmijët Njëgjuhësh dhe Dygjuhësh (Drejtueset e Studimit: Stephanie Wermelinger dhe Kira Schwarz)

Të dashur prindër

Fëmija juaj po merr pjesë në një studim mbi zhvillimin e gjuhës. Ju lutemi lexoni me kujdes informacionin e mëposhtëm rreth projektit kërkimor. Nëse ka diçka që nuk e kuptoni ose doni të dini më tepër, ju lutemi pyesni.

Përmbajtja e Studimit:

Hulumtimet e deritanishme tregojnë se fëmijët njëgjuhësh dhe dygjuhësh kanë dallime në zhvillimin e gjuhës. Për shembull, fëmijët që rriten me disa gjuhë kanë fjalor pak më të kufizuar se bashkëmoshatarët njëgjuhësh. Në këtë studim duam të hulumtojmë më hollësisht këtë çështje me qëllim që të ndihmojmë zhvillimin e gjuhës si për fëmijët njëgjuhësh ashtu edhe për ata dygjuhësh.

Përshkrimi i detajuar i Studimit:

Studimi përbëhet nga disa detyra në formë lojërash. Nëpërmjet një loje të shkurtër kompjuterike, do të vlerësojmë fjalorin e fëmijës tuaj. Fëmija juaj do të dëgjojë fjalë në dialektin zviceran të gjermanishtes ose në gjuhën e dytë dhe do të duhet të zgjedhë imazhet e duhura në një tablet. Në një lojë tjetër, fëmija juaj do të dëgjojë fjalë të ndryshme dhe do të zgjidhë enigma. Ai ose ajo do të duhet të identifikojë fjalët që rimojnë ose të përcaktojë fjalët që kanë të njëjtin tingull në fillim ose në fund. Përveç këtyre lojërave, ju do të plotësoni një pyetësor për mjedisin gjuhësor të fëmijës suaj.

Kohëzgjatja e Studimit:

Lojërat e studimit zgjasin rreth 30 minuta. Kohëzgjatja totale, duke përfshirë udhëzimet dhe diskutimin përfundimtar, është afërsisht 45 minuta për secilën seancë. Në total, 500 fëmijë njëgjuhësh dhe dygjuhësh, të moshës 3 deri në 4 vjeç, do të marrin pjesë në studim nga nëntori 2024 deri në korrik 2025.

Përfitimet dhe Avantazhet e Pjesëmarrjes në Studim:

Pjesëmarrja në studim është një kontribut i rëndësishëm në hulumtimet bazë aktuale mbi psikologjinë e zhvillimit. Gjithashtu ofron një perspektivë interesante mbi realizimin e studimeve shkencore në psikologjinë e zhvillimit. Si falënderim për pjesëmarrjen, fëmija juaj do të marrë një dhuratë të vogël.

Disavantazhet e Mundshme të Pjesëmarrjes në Studim:

Pjesëmarrja në studim nuk paraqet asnjë dëm për fëmijën tuaj. Nëse keni ndonjë shqetësim, mund të diskutojmë dhe të përpiqemi t'i largojmë këto shqetësime. Ju mund të refuzoni ose të ndërprisni pjesëmarrjen në çdo kohë pa dhënë arsye. Të dhënat e mbledhura deri në atë moment mund të fshihen sipas kërkesës suaj.

Ruajtja e të Dhënave dhe Publikimi:

Në këtë projekt do të mbledhen të dhëna personale për fëmijën tuaj. Vetëm një numër shumë i kufizuar personash do të kenë akses në të dhënat e pakoduara dhe vetëm për të përmbushur detyrat e projektit. Të gjitha personat që kanë akses në të dhënat tuaja do të jenë të detyruar të respektojnë konfidencialitetin. Gjatë mbledhjes së të dhënave për qëllime studimi, të dhënat do të kodohen. Kodimi do të thotë që të dhënat që mund t'ju identifikojnë (si emri, data e lindjes) do të fshihen dhe do

të zëvendësohen me një çelës. Lista e çelësve do të mbahet gjithmonë në universitet. Personat që nuk kanë akses në çelës nuk do të mund të identifikojnë fëmijën tuaj. Të dhënat e papërpunuara, në formë tërësisht anonime, mund të përdoren për hulumtime të mëtejshme shkencore. Do të respektohen rregullat e mbrojtjes së të dhënave, dhe ju dhe fëmija juaj si pjesëmarrës keni të drejtën e plotë për të parë të dhënat tuaja në çdo kohë.

Gjetje Rastësore:

Ky është një studim tërësisht shkencor, në të cilin vlerësojmë fjalorin dhe kuptimin e tingujve të gjuhës nga fëmija juaj. Të dhënat e studimeve tona nuk janë të përdorshme për qëllime klinike. Nëse, në një rast të rrallë, do të konstatohet ndonjë rezultat i veçantë tek fëmija juaj (gjetje rastësore), ne do t'ju informojmë. Nëse nuk doni të informoheni për këtë, ju lutemi na njoftoni më parë.

Vendi i Studimit:

Adresa e Vendi i Studimit

Financimi i Studimit:

Studimi financohet nga «Fonds zur Förderung des akademischen Nachwuchses (FAN)» dhe Universiteti i Cyrihut.

Deklarata e Pëlqimit për Pjesëmarrje në Studim: Zhvillimi i Gjuhës tek Fëmijët Njëjvësh dhe Dygjuhësh

Numri i Studimit (në komisionin e etikës përkatëse)	24.08.14
Titulli i Studimit	Sprachentwicklung von ein- und zweisprachigen Kindern
Institucioni Përgjegjës	Universität Zürich Psychologisches Institut Entwicklungspsychologie: Säuglings- und Kindesalter Binzmühlestrasse 14, Box 21, 8050 Zürich, Schweiz
Vendi i Zhvillimit	
Drejtues i Studimit	Kira Schwarz Tel: +41 44 635 74 84 E-Mail: weltentdecker-studien@psychologie.uzh.ch
Udhëheqësi i eksperimentit	

- Fëmija im _____ (Emri)
lindur më _____, dhe
unë _____ (Emri)
si _____ (Lidhja me fëmijën)
marrim pjesë në këtë studim në mënyrë vullnetare. Mund të tërheq miratimin tim për pjesëmarrje në çdo kohë dhe pa dhënë arsye.
- Kam marrë informacion verbal dhe me shkrim për qëllimin dhe ecurinë e studimit, si dhe për avantazhet dhe disavantazhet e mundshme.
- **Pyetjet e mia në lidhje me pjesëmarrjen në këtë studim** janë përgjigjur në mënyrë të kënaqshme. Mund të mbaj informacionin e shkruar për studimin dhe të marr një kopje të deklaratës sime të pëlqimit me shkrim. Pranoj përmbajtjen e informacionit të dorëzuar për studimin e përmendur më sipër.
- Kam pasur kohë të mjaftueshme për të marrë vendimin tim.
- E kuptoj që ky është një **studim tërësisht shkencor** dhe të dhënat e mbledhura nuk janë të përdorshme për qëllime klinike. Jam informuar se, në rastin shumë të rrallë që te fëmija im zbulohet diçka e veçantë (gjetje rastësore), do të informohem për këtë, përveç nëse kam refuzuar më parë marrjen e këtij informacioni.
- Jam informuar se **të dhënat e fëmijës** tim do të **ruhen për analizë dhe arkivim** pa përmendjen e emrit. Të dhënat e papërpunuara mund të përdoren për kërkime shkencore në

formë tërësisht anonime. Të gjitha të dhënat që mund të identifikojnë mua ose fëmijën tim do të kodohen. Të gjithë punonjësit e departamentit janë të detyruar të respektojnë konfidencialitetin.

Studimi është miratuar nga komisioni i etikës i Fakultetit të Filozofisë dhe do të vepohet sipas ligjeve në fuqi në Zvicër. Për pyetje ose ankesa, mund të kontaktoni hopwood@psychologie.uzh.ch.

Vendi, Data	Nënshkrimi i prindit/familjarit/përfaqësuesit ligjor
-------------	--

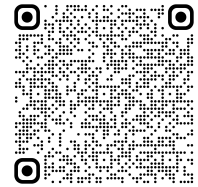
Konfirmimi përmbyllës: Me këtë konfirmoj që kam shpjeguar natyrën, rëndësinë dhe qëllimin e studimit për këtë pjesëmarrës dhe/ose përfaqësuesin ligjor. Garantoj përbushjen e të gjitha detyrimeve lidhur me këtë studim.

Vendi, Data	Nënshkrimi i drejtuesit të eksperimentit
-------------	--

Pyetësor

Faleminderit që po merrni pjesë me fëmijën tuaj në studimin tonë. Në faqet në vazhdim do t'ju bëjmë disa pyetje rreth fëmijës dhe familjes tuaj. Përgjigjet tuaja do të ruhen në formë anonime, do të trajtohen konfidencialisht dhe nuk do të ndahen me palë të treta. Në rast pyetjesh, mund të kontaktoni në çdo kohë drejtuesit e studimit (weltentdecker-studien@psychologie.uzh.ch, 044 635 74 84).

this document in
other languages

Pyetje rreth Fëmijës

Cila është data e lindjes së fëmijës tuaj?

Data e lindjes (dd.mm.vvvv, p.sh., 12.03.2021): _____

Cila është gjinia e fëmijës tuaj?

- Femër
- Mashkull
- Tjetër

A ka fëmija juaj ndonjë problem të dëgjimit ose të shikimit?

- Po (ju lutemi specifikoni) _____
- Jo

A keni ju, pediatri ose ndonjë person tjetër që ka marrëdhënie të afërt me fëmijën, shqetësime lidhur me zhvillimin e tij?

- Po (ju lutemi specifikoni) _____
- Jo

Pyetje për Personat e Kujdesit

Me **persona kujdesi** ne kuptojmë personat që jetojnë plotësisht ose pjesërisht në të njëjtën shtëpi me fëmijën tuaj dhe që luajnë një rol të rëndësishëm në edukimin e tij (p.sh., nënat, baballarët).

Nëse ju jeni një nga këta persona kujdesi, atëherë plotësoni pyetjet për personin e parë të kujdesit për veten tuaj.

Sa persona të kujdesit ka fëmija juaj?

Numri i personave të kujdesit: _____

Pyetje për Personin e Parë të Kujdesit

Cila është marrëdhënia e personit të parë të kujdesit (mundësisht ju) me fëmijën?

- Prindi 1
- Prindi 2
- Tjetër (ju lutemi specifikoni) _____

A jeni ju ky person kujdesi?

- Po
- Jo

Cilës gjini i përket personi i parë i kujdesit (mundësisht ju)?

- Femër
- Mashkull
- Tjetër

Cili është niveli më i lartë arsimor i personit të parë të kujdesit (mundësisht ju)?

- Pa përfunduar shkollën
- Shkollim i detyruar
- Trajnim profesional / zanat (p.sh., maturitet profesional, EBA, EFZ)
- Maturë (Fachmaturität, Gymnasiale Maturität, Fachmittelausweis)
- Arsim i lartë profesional (Provim i Lartë Profesional HFP, Provim Profesional BP, Diplomë HF)
- Diplomë universitare (Bachelor, Master, PhD)

Sa janë të ardhurat mujore neto të familjes suaj para taksave?

Bëhet fjalë për shumën që mbetet pas zbritjes së sigurimeve shoqërore. Ju lutemi vlerësoni të ardhurat e familjes duke përfshirë të gjitha burimet e të ardhurave dhe të gjithë anëtarët e familjes.

- Më pak se CHF 2'000
- CHF 2'000 - CHF 4'000
- CHF 4'000 - CHF 6'000
- CHF 6'000 - CHF 8'000
- CHF 8'000 - CHF 10'000
- CHF 10'000 - CHF 12'000
- CHF 12'000 - CHF 14'000
- CHF 14'000 - CHF 16'000
- Më shumë se CHF 16'000
- Nuk dëshiroj të përgjigjem.

Pyetje për Personin e Dytë të Kujdesit

Këto pyetje duhet t'i përgjigjeni vetëm nëse fëmija juaj ka më shumë se një person kujdesi.

Cila është marrëdhënia e personit të dytë të kujdesit me fëmijën?

- Prindi 1
- Prindi 2
- Tjetër (ju lutemi specifikoni) _____

Cilës gjini i përket personi i dytë i kujdesit?

- Femër
- Mashkull
- Tjetër

Cili është niveli më i lartë arsimor i personit të dytë të kujdesit?

- Pa përfunduar shkollën
- Shkollim i detyruar
- Trajnim profesional / zanat (p.sh., maturitet profesional, EBA, EFZ)
- Maturë (Fachmaturität, Gymnasiale Maturität, Fachmittelausweis)
- Arsim i lartë profesional (Provim i Lartë Profesional HFP, Provim Profesional BP, Diplomë HF)
- Diplomë universitare (Bachelor, Master, PhD)

Faleminderit që keni kaluar disa minuta për të plotësuar këtë pyetësor. Ju lutemi dorëzoni formularin te një nga drejtuesit e eksperimentit.

Tabela e Gjuhes

Për kërkimin tonë është e rëndësishme të dimë se sa shpesh dhe cilën/cilat gjuhë fëmija juaj dëgjon në jetën e përditshme. Kjo tabelë na mundëson ta kuptojmë këtë. Thjesht ndiqni hapat nga 1 deri në 4, ashtu si tek shembulli i fëmijës tonë «Lio» më poshtë.

Kujdes: Jeta e përditshme e fëmijës tuaj mund të ndryshojë me kalimin e kohës. Fëmijët shpesh kalojnë nëpër situata të ndryshme të kujdesit në jetën e tyre. Një situatë kujdesi është një periudhë e caktuar kohe, gjatë së cilës kujdesi për fëmijën tuaj ka ndjekur një strukturë apo ritëm të caktuar. Shembulli ynë, Lio, deri tani ka pasur 2 situata kujdesi në jetën e tij. Për këtë arsye, ekzistojnë 2 tabela të ndryshme për Lion:

- Situata e kujdesit 1 = nga 0 deri në 1 vit e 3 muaj: Kujdes vetëm nga nëna (Mama) dhe babai (Papa)
- Situata e kujdesit 2 = nga 1 vit e 3 muaj deri tani: Kujdes nga nëna, babai, kopshti (KiTa) dhe gjyshja (Nonna)

Plotësoni një tabelë të re për çdo situatë kujdesi.

Ju lutemi specifikoni gjuhën sa më saktë që të jetë e mundur (p.sh. dalloni midis gjermanishtes zvicerane dhe gjermanishtes standarde ose anglishtes amerikane dhe britanike).

im Alter von 0 Monate

bis

1 Jahr und 3 Monate

1. Shkruani moshën e fëmijës tuaj kur ka filluar një situatë kujdesi dhe moshën kur ka përfunduar ajo situatë.
p.sh. Lio është kujdesur nga nëna dhe babai vetëm, nga 0 muajsh deri në 1 vit e 3 muajsh = 1 situatë kujdesi.

Jahr und 3 Monate bis 3 Jahre

	Montag	Dienstag	Mittwoch	Donnerstag	Freitag	Samstag	Sonntag	Wer/Wo	Sprache
06:00								Mama	Schweizerdeutsch
07:00	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Papa	Italienisch
08:00	Mama	Mama	Mama	Mama, Papa	Mama	Mama, Papa	Mama, Papa		
09:00	Mama	Mama	Mama	Mama, Papa	Mama	Mama, Papa	Mama, Papa		
10:00	Mama	Mama	Mama	Mama, Papa	Mama	Mama, Papa	Mama		
11:00	Mama	Mama	Mama	Mama, Papa	Mama	Mama, Papa	Mama		
12:00	Mama	Mama	Mama	Mama, Papa	Mama	Mama, Papa	Mama		
13:00	Mama	Mama	Mama	Mama, Papa	Mama	Mama, Papa	Mama		
14:00	Mama	Mama	Mama	Mama, Papa	Mama	Mama, Papa	Mama		
15:00	Mama	Mama	Mama	Mama, Papa	Mama	Mama, Papa	Mama, Papa		
16:00	Mama	Mama	Mama	Mama, Papa	Mama	Mama, Papa	Mama		
17:00	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa		
18:00	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa		
19:00	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa		
20:00	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa		
21:00	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa		
22:00									

	Montag	Dienstag	Mittwoch	Donnerstag	Freitag	Samstag	Sonntag	Wer/Wo	Sprache
06:00								Mama	Schweizerdeutsch
07:00	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Papa	Italienisch
08:00	Mama	Mama	Nonna	Papa	KiTa	Mama, Papa	Mama, Papa	KiTa	Schweizerdeutsch
09:00	Mama	Mama	Nonna	Papa	KiTa	Mama, Papa	Mama, Papa	Nonna	Italienisch
10:00	Mama	Mama	Nonna	Papa	KiTa	Mama, Papa	Mama, Papa		
11:00	Mama	Mama	Nonna	Papa	KiTa	Mama, Papa	Mama, Papa		
	Mama	Nonna	Papa	KiTa	Mama, Papa	Mama, Papa			
	Mama	Papa	Papa	KiTa	Mama, Papa	Mama, Papa			
	Mama	Papa	Papa	KiTa	Mama, Papa	Mama, Papa			
	Mama	Papa	Papa	Papa	Mama, Papa	Mama, Papa			
	Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa		
	Papa	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama	Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa		
	Papa	Mama, Papa	Mama, Papa		Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa		
	Papa	Mama, Papa	Mama, Papa		Mama, Papa	Mama, Papa	Mama, Papa		
21:00									

2. Shkruani të gjithë personat/vendet e kujdesit për fëmijën tuaj dhe gjuhët që përdorin gjatë këtij periudhi.
p.sh. Nëna flet gjermanisht me Lion, babai flet italisht me Lion.

3. Plotësoni tabelën për një javë tipike. Shënoni se kur dhe nga kush zakonisht kujdeset fëmija juaj.
p.sh. Lio të hënën, të martën dhe të premten kujdeset vetëm nga nëna. Ditët e tjera gjithmonë kujdeset nga nëna dhe babai.

4. Plotësoni një tabelë të re për çdo situatë të re kujdesi.
p.sh. Kur Lio u rrit, situata e tij e kujdesit ndryshoi. Tani për të kujdesen nëna, babai, gjyshja dhe kopshti (KiTa).